

Засновник –
Верховна Рада України

Головний редактор
Світлана ПИСАРЕНКО

Редакційна колегія:

Віктор КОРНІЮК,
Лариса СЕВЕРЕНЧУК, Юрій АРТЕМЕНКО,
Олександр БАНДУРКА, Іван БОКИЙ,
Степан ГАВРИШ, Віктор ГРАБ,
Юлій ІОФФЕ, Віктор КИРИЛЛОВ,
Олександр КОПИЛЕНКО, Анатолій МАТВІЄНКО,
Павло МАТВІЄНКО, Анатолій МАЦЮК,
Микола МЕЛЬНИК, Борис ОЛІЙНИК,
Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СЕЛІВАНОВ,
Лесь (Леонід) ТАНОК, Віктор ТАРАН (Терен)

Головний редактор
Світлана ПИСАРЕНКО – 235-81-55
Приймальня – 235-79-58

Заступник головного редактора – завідувач
відділу з висвітлення питань місцевого
самоврядування та регіональної політики
Віктор КОРНІЮК – 272-46-30

Відповідальний секретар

Лариса СЕВЕРЕНЧУК – 235-79-53

Головний бухгалтер Ірина КИСІЛЬ – 235-79-58

Заступник головного редактора –

завідувач відділу з висвітлення питань

парламентської діяльності

Ігор СКРУТЕНЬ – 235-81-56,

Микола БІЛОКОПИТОВ – 234-67-78,

Олексій СИЩУК – 235-79-52,

Ліна КЛЕПАЧ,

Юлія ЦИРФА – 234-67-78

Відділ соціально-економічної політики

та правового забезпечення:

Юрій ПОТАШНИЙ – 235-81-56,

Юлія САВЧИНА – 235-79-60,

Світлана ФІЛОНЕНКО – 234-67-78

Відділ гуманітарної політики:

Завідувач Ольга КЛЕЙМЕНОВА – 235-79-52,

Людія ПУЗИКОВА, Лариса МАРЧУК,

Євген ТИЩУК

Літературні редактори: Олена ЧОПОВСЬКА,

Валентина НЕСЛУЖЕНКО – 235-79-60,

Наталка СЕМІВОЛОС – 235-79-53

Реклама та передплата:

Віра ПРАВІНА – 272-46-23,

Сергій ДУБОВІН – 234-68-30

Дизайн – Ольга ПРОКОПЧУК – 235-81-56

Верстка – Наталя КОВАЛЕНКО – 235-81-56,

Наталя РЕПЕЦЬКА – 235-79-60

Підтримка сайту –

Євген СИНЕЛЬНИКОВ – 235-79-60.

04053, Київ-53,

пров. Несторівський, 4

E-mail: mail@viche.info

E-mail: viche@rada.gov.ua

www.viche.info

Підготовку та випуск у світ журналу «Віче»

за дорученням засновника здійснює редакція.

© Віче, 2011.

Свідчення про державну реєстрацію друкованого

засобу масової інформації КВ № 570 від 05.04.1994.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

І залишає за собою право на редагування,

опублікування наданих авторами творів та сплату

авторського гонорару. Рукописи не рецензуються

і не повертаються.

При передруку посилання на «Віче» обов'язкове.

Відповідальність за зміст і достовірність

рекламних оголошень несуть рекламодавці.

«R» – матеріали, які друкуються на правах реклами

Підписано до друку 31.05.2011.

Формат 64x90/8.

Папір крейдований.

Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 9,3.

Зам. № С-213. Тираж 2600 прим.

Ціна договірна.

Набрано і зверстано на комп'ютерному

комплексі редакції журналу «Віче».

Надруковано з готового оригінал-макета

у ТОВ «КЖД «Софія»

08000, Київська обл., Макарівський р-н,

смт. Макарів, вул. Першотравнева, 65

Свідчення про державну реєстрацію

А01 № 22 9953 від 26.11.2008 р.

Журнал «Віче» читають у Верховній Раді та її комітетах, адміністрації Президента України, Кабінеті Міністрів України, Держтелерадіо. Він також надходить до бібліотек Конгресу США та Ради Європи, до Книжкової палати України, Національної бібліотеки України імені В. Вернадського, Національної парламентської, Державної науково-технічної, Державної бібліотеки для юнацтва, Державної науково-педагогічної, Центральної імені М. Островського.

Передплатний індекс – 74254.

Ювілей

Лабораторні випробування Гроха

Знання столичний митець Микола Грох відзначив 75-річчя персональною виставкою в Центральному будинку художника.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА,
Ольга ПРОКОПЧУК (фото)

Якби існувала наука під назвою Душа, Микола Никифорович вважався б у тій царині провідним дослідником-випробувачем. Усе життя його образотворчі практики дотичні до цієї тендітної сфери. Змінюючи точки прикладання свого таланту, художник повертає різними гранями власну душу та водночас змушує працювати душі сторонніх спостерігачів.

Просуваючись від однієї ніші самовираження до іншої, Микола Никифорович не дозволяє своїй душі лінуватися. А вона невгамовна в пошуку нового невідомого всесвіту. Один із переламів, що прискорив цей пошук, – відкриття з ініціативи митця художньої студії при Будинку художника, дивовижного просвітницького осередку, де учнями є і діти, і дорослі.

Вирішальним у пошуку Миколи Гроха, що прожив чимале життя у графіці, стало його злиття з аквареллю. Вона відіграла роль компромісу між графікою та живописом, який давно магнетизував художника. Новий всесвіт було знайдено.

Акварелі з ювілейної експозиції промовисто свідчать про авторську унікальність робіт. І про ту саму перманентну дослідницьку працю у сфері душі. Особливо в тому її сегменті, що відповідає за незахищеність. Недарма майстер так ретельно препарує іриси – квіти, які знають усе про уразливість, про порцелянову крихкість на тлі всюдисущої жорстокості. Рятуючи квіти, дерева, гриби, листики, посудинки та інші персонажі своїх творів від смертельних небезпек,

художник невтомно експериментує з матеріалами й світлом.

Микола Грох захоплений природою відображень. Дзеркальні поверхні, скельця, поймаючи золотавий і сріблястий оракал безкінечно бавляться з відображеннями об'єктів. Ляльки, що також є улюбленими дійовими особами творів художника, цікаві йому і як майбутні відображення, і як німі відбитки людського племені.

На виставці досліди Гроха в лабораторії душі і паралельні досліди в лабораторії технік та образів спостерігаємо у ретроспекції – з 2000-х років до 1970-х. Одного разу Микола Никифорович вирішив розшифрувати графічні начерки зі своїх старих альбомів. Ескізи, менші за сірникову етикетку, подарува-

Доце

Микола ГРОХ народився 16 травня 1936 року в Ленінграді. Дитинство провів у селі під Києвом. 1957 року закінчив Київське училище прикладного мистецтва, 1965-го – Київський художній інститут. З 1965 року активно виставлявся на батьківщині та за кордоном. Займався станковою графікою. Ілюстрував книги, зокрема «призносну» працю «Нариси з історії костюмів». 1982 року – отримав звання заслуженого художника України. 1994-го заснував художню студію при ЦБХ. Активно працює в техніці акварелі.

рожих голосах» радіопередачі про український голодомор. А потім наївно розпитував літніх людей: що то таке було? Не отримуючи відповіді, малював замовчувані події так, як бачив. Також чорнолінійно фіксував сюжети про захисників Севастополя. Поштовою для цього стала книжка латиноамериканських поетів, присвячена кримським героям.

Особливий трепет відбивається на обличчі майстра, коли він торкається кампучійської теми. Багатостраждальну країну художник Грох відвідав за кілька років після геноциду. 1984-го він ходив по засохлій крові, яка, здавалося, навіки в'їлася в землю. Те, що створив після поїздки, митець показав невдовзі у Москві, а потім і в Пномпені.

ли автору ще одне поле для роздумів. Збільшившись багатократно, вони отримали нову реальність. Неповторним рисунковим пластом є замальовки на партійних та різних інших зборах, коли кожен щось автоматично креслив у блокноті, щоб раптом не заснути під коліскові інтонації доповідача. Із цих

борінь зі сном у Миколи Гроха народилися розкішні гримаси влади: універсальні, неконкретизовані образи тих, хто розпоряджається чужими долями.

На чорнобілих аркушах – розповідь про прагнення знайти свого вершника, написати власний опус про тандем «людина-кінь», по-своєму розтлумачити постать вдови, монаха-літописця, пригадати сільське дитинство, в якому безіменний солдатик нагодував малою Колю вареною картоплиною... Із несхожих сюжетів визирає життя в усій його непостійності та підступній непередбачуваності. У 1980-ті Микола Никифорович слухав по «во-

Виставкові експонати, звісно, розповідають не про всі відображення, грані душі відомого, та аж ніяк не «забронзовилого» Гроха. Перегорнувши сторінку круглої дати, в лабораторії за сімома печатами скромний майстер продовжує досліди.

